

ประวัติความเป็นมา

ด้วยในการเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจเยี่ยมราษฎร เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๒๒ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงทราบว่า มีราษฎรผู้ยากจนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ จำนวนมาก ต้องเช่าโค-กระบือไว้ใช้แรงงานในราคาแพงมาก และบางครั้งเมื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรแล้วก็แทบไม่เหลืออะไรเลย เพราะเงินที่ได้ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าโค-กระบือเกือบหมด จึงทรงมีพระราชดำริให้กรมปศุสัตว์จัดตั้งธนาคารโค-กระบือขึ้นในปี ๒๕๒๒ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนให้มีโอกาสมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงานเป็นของตนเอง โดยการเช่าหรือเช่าซื้อหรือวิธีการอื่นใด ในราคาที่ถูกจากส่วนราชการ องค์กร หรือเอกชน ฯลฯ

ดังนั้น กรมปศุสัตว์จึงได้นำกระบือของกรมปศุสัตว์จำนวน ๒๘๐ ตัว ไปให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริในท้องที่อำเภอสระแก้ว และอำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี (ในขณะนั้น) เป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๒ โดยการให้เช่าซื้อและผ่อนส่งใช้ให้กรมภายใน ๓ ปี และกรมปศุสัตว์ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้ดำเนินการดังกล่าวได้

ข่าวโครงการ "ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ" ได้แพร่หลายออกไปในหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อมวลชนอื่นๆ จึงได้มีผู้มีจิตศรัทธาติดต่อขอบริจาคโค-กระบือให้แก่กรมปศุสัตว์ เพื่อนำไปใช้ในโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ และต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้กรมปศุสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ทั้งหมด โดยได้พระราชทานทั้งพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ตลอดจนโค-กระบือที่มีผู้น้อมเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศล ให้แก่กรมปศุสัตว์เพื่อนำไปดำเนินการธนาคารโค-กระบือ ให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของพระองค์ที่จะพระราชทานความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ยากจน ที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ในด้านการซื้อหาโค-กระบือ ได้มีโอกาสใช้โค-กระบือที่พระราชทานนี้ ไปใช้เพื่อให้มีรายได้มากขึ้น และมีความร่มเย็นผาสุกในการดำรงชีพตลอดไป

อนึ่ง สำหรับชื่อของธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ นี้ทางกรมปศุสัตว์ได้ใช้ชื่อย่อว่า "คคก" และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า **"Royal Cattle-Buffalo Bank for Farmers"**